

KATEDRA ANGLISTIKY A AMERIKANISTIKY FF UP V OLOMOUCI
Hodnocení bakalářské / diplomové práce

Autor: Barbora Zavoralová

Název práce: Almost Like Humans: The Theme and Strategies of Anthropomorphism in Richard Adams' *Watership Down*

Vedoucí práce: Mgr. Tomáš Jirsa, Ph.D.

Oponent: Prof. PhDr. Michal Peprník, Dr.

	Hodnocení A,B,C, D, E a F (nevyhovující)	Poznámky
1/ Cíl – záměr: vymezení	A	Jasně vymezeným cílem práce je analýza a vysvětlení způsobů, jakými se v románu <i>Watership Down</i> Richarda Adamse (1972) projevuje antropomorfismus nejen jako klíčový rys zvířecích protagonistů, ale rovněž ve smyslu narativní strategie, která podmiňuje a formuje celek fikčního světa.
Splnění	A	Cíl byl bezvýhradně splněn.
2/ Kontext, zmapování výzkumného pole	A	Klíčovým rysem práce je, že analýza antropomorfismu Adamsova románu není podniknuta izolovaně v jakémsi „intratextuálním“ vakuu, ale naopak s ohledem na hned dvojí kontext: jednak v návaznosti na tradici „portrétování“ (tedy nikoli jen re-prezentaci) zvířat v moderní britské literatuře, jednak s ohledem na promyšleně popsanou genealogii a okolnosti vzniku Adamsova románu. Mapování výzkumného pole autorka provádí v suverénní obeznámenosti se sekundární literaturou k románu, ale rovněž v dialogu s mezioborovými animal studies.
3/ Vymezení a využití teoretického východiska a klíčových pojmů	A	a) Jak autorka správně připomíná v úvodu své práce, problematika antropomorfismu v literatuře – ale rovněž šířeji

		v umění a estetice – si během posledních dvou dekad našla klíčovou konceptuální oporu v tzv. animal studies. Je proto zásadní devízou této práce, že neprodlévá pouze v inherentní samoučelné analýze, nýbrž analytické kroky a celkovou interpretaci uvádí do dialogu s klíčovými osobnostmi animal studies, ať už jde o vlivnou práci Margo DeMello <i>Animals and Society</i> (2012) a její otázku po možnostech lidské intrpretace zvířecí mysli a komunikace, či knihu <i>Thinking Animals</i> (2012) Kari Weil a zde traktovanou analogii mezi lidskými a zvířecími možnostmi poznání skrze smysly. b) S klíčovým pojmem antropomorfismu je nakládáno důsledně, takřka s lingvistickou přesností – dosaženou komparací autoritativních výkladových a akademických slovníků. K jejich definicím přitom autorka přistupuje s kritickou obezřetností a konfrontuje je s polem vlastního zkoumání, a sice literární fikcí. c) Přestože by se mohlo na první pohled zdát, že se ústřední argument poněkud zpátečnický vrací k psychologii postav, počáteční obava je v průběhu pečlivých analýz rozptýlena. Nejedná se o pofiderní „psychologizování“ či mimetické „vcitřování se“, nýbrž jasné mapování <i>praktik</i>, které antropomorfní psychologie protagonistů umožňuje.. d) Podstatná je rovněž autorčina znalost a schopnost aplikace základního naratologického pojmosloví. Díky využití
--	--	--

		klíčového pojmu „fokalizace“ je tak schopna nuancovat, nakolik se v románu skutečně jedná o zvířecí perspektivu a nakolik jde spíše o vyprávění vševědoucího vypravěče.
4/ Argumentace (logická koherence, schopnost generalizace a konkretizace, srozumitelnost, relevance)	B	Autorčina argumentace je logická, koncizní a koherentní. Vzhledem ke stálé pozornosti k sekundární literatuře a pečlivé opoře v close reading románu se její argumentační závěry ukazují jako přesvědčivé, pádné a často i příjemně čtivé. Širší generalizaci pak slouží pečlivá „conclusions“ každé z podkapitol a jejich reflektovaná návaznost, přestože jejich forma nabývá na jisté repetitivnosti a někdy i redundanci. Práci pak velmi prospívá i počáteční zdůvodnění struktury práce centrované kolem jednotlivých psychologických rysů (a praktik) zvířecích protagonistů. V neposlední řadě je třeba zmínit zásadní klad, a sice explicitní uvedení klíčového argumentu hned na začátku práce, díky čemuž pak celý úvod slouží jako užitečná mapa k následujícímu výkladu.
5/ Znalost primární literatury	A	Není co vytknout; autorka předvádí pečlivé close reading celého rozsáhlého románu, které je navíc formováno kvalitní obeznámeností s autorovou poetikou a genealogií románu.
6/ Znalost sekundární literatury (rozsah, adekvátnost)	A	Jak dokládá nejen pečlivý seznam sekundárních textů, ale rovněž schopnost aplikovat jejich klíčové teoretické závěry, autorčina obeznámenost se sekundární literaturou je na vysoké úrovni. Přehledně jejich tematické tendence navíc shrnuje úvod práce.
7/ Samostatnost (schopnost odborné polemiky a formulovat závěry, kritický úsudek)	B	Schopnost polemiky i konfrontace je dokázána zejména v teoretické části

		zabývající se definičním vymezením antropomorfismu. Cizí argumenty jsou navíc často spíše uváděny do dialogu a rozvíjeny než jen prostě citovány. Za zmínku například stojí polemický tón, s nímž se autorka obrací k biografické interpretaci Jane Fryer (2018), která postavu Efrafa chápe jako jakousi stalinistickou alegorii (s. 30). Určité mezery pak autorka nachází v některých renomovaných studiích věnovaných románů a upozorňuje, že jejich chápání antropomorfismu je buď značně selektivní, nebo příliš obecné. Větší míru kritického úsudku by si však jistě zasloužil psychologický slovník, který autorka občas používá spíše automaticky.
8/ Formální úroveň (dodržování zvolené bibliografické normy)	A	Norma je dodržována důsledně.
9/ Stylistická úroveň práce	A	Text je stylisticky propracovaný, čtivý a velmi koherentní. Momenty detailní popisnosti se vhodně střídají s vyšší mírou generalizace.
10/ Jazyková a stylistická úroveň resumé (v češtině, je-li práce psána v AJ)	C	Občas drobná opomenutí („uvedeno do kontextu [s] okolnostmi jeho vzniku); redundantní obraty („Počínaje chováním, které je úzce spjato s psychikou...“); ojedinělý anakolut („Všechny tyto dovednosti jsou popsány tak, jak se projevují v narativu, v porovnání s lidským chováním“).
11/ Typografické provedení, úprava, gramatika a pravopis	B	
12/ Struktura práce (členění práce na jednotlivé celky – účelnost, systematickост, přehlednost)	A	Jak již zmíněno výše v souvislosti s koherencí argumentu a výkladu, práce je strukturována nejen zcela

		přehledně, ale rovněž reflektovaně.
13/ Přínos práce	A	Hlavní přínos práce spatřuji v propojení poctivého a fundovaného close reading kanonického románu v dialogu s interdisciplinární kombinací narativní analýzy a některých východisek současných animal studies. Díky této výzkumné perspektivě, jejíž jádro je pevně vymezeno konceptem antropomorfismu, tak práce nabízí nejen zdařilou interpretaci, ale rovněž vybízí k podnětným úvahám a otázkám, nakolik je literární jazyk schopen překročit své sémantické a komunikačně-pragmatické zakotvení směrem k diskurzu, který člověka přesahuje a „decentruje“.

Připomínky a otázky k obhajobě:

Za zevrubnější diskusi by jistě stálo podstatné naratologické rozlišení mezi hlediskem (point of view) a fokalizací (focalization), jejíž teoretické vymezení klíčovým způsobem podává Mieke Bal, s níž autorka pracuje. Otázka by tedy mohla znít: V čem spočívá pojem fokalizace a jakým způsobem může být přínosný pro narativní analýzu zvířecího vyprávění?

Závěr: Práce je doporučena k obhajobě.

Navržený klasifikační stupeň (A, B, C, D, E, F): A

V Amsterdamu dne 7. května 2019

Vedoucí

Prohlášení o kvalifikační práci

Potvrzuji svým podpisem, že výše uvedená kvalifikační práce je plně v souladu s pravidly stanovenými pro kvalifikační práce a nevzniklo podezření z porušení autorských práv.

Odůvodnění:

Na základě kontroly vysokoškolských kvalifikačních prací systémem Theses.cz ani jiným způsobem nebyla u výše uvedené práce zjištěna taková shoda s jinými pracemi, dokumenty nebo texty, která by zakládala odůvodněné podezření z porušování autorských práv.

Prohlášení vydává vedoucí práce Mgr. Tomáš Jirsa, Ph.D.

Datum 7. 5. 2019

podpis